

Jméno a příjmení studenta, vč. titulů: BcA. Filip Hauser

Název práce: Cestička k domovu

Slovní hodnocení:

Filip Hauser z mého pohledu úspěšně dokončil svůj projekt již 18. dubna tohoto roku. Tehdy v pondělí ráno poprvé rozkvetly jabloně, které nedaleko svého rodiště vysázel. Navíc je zjevné, že cesta v úvoze, kterou nedaleko odtud odkryl nezarůstá protože je nevědomky proslapovaná kolemdoucími, kteří si sem po víc než sto letech opět našli cestu. Za tuto nenahmatatelnou, křehkou, efemérní, ale logickou linku krajinou navrhuji bez váhání Filipovi Hauserovi hodnocení A.

Cestička k domovu, kterou Filip svým diplomním projektem absolvoval si nicméně zaslouží trochu obsáhlejší oponentský komentář, byť jak jsem konstatoval, to, co považuji za stěžejní dopadlo skvěle i s ohledem na osobní povahu práce. Pochybnosti ve mně vyvolává několik druhořadých nebo obecných otázek. Zavádějící může působit volba mé osoby jako oponenta. Filip ve svém textu zmiňuje práci jako vědomý postoj k negalerijní praxi, naopak můj pohled na podobné práce by mohl predikovat typ projektů, který se takové praxi nevzpírá, ale naopak ji rafinovaně svým pohybem na periferii umocňuje. To, že Filip tuto situaci chodce krajinou vs. diváka v galerii komentuje vrací práci do galerie. To pak otevírá obecné otázky po pozici a povaze podobného umění v (české) krajině, jak na tyto práce nahlížet (pohledem historika umění, turisty...), jaké je zakotvení pojmu krajiny v umění a umění v krajině, jaký je vlastně středoevropský kontext práce s krajinou a zda je pro řadu podobných prací nálepka umění vůbec potřeba, když je jisté, že se shodneme, že nejdůležitější v těchto případech je naplněný a autentický aktivistický postoj ke svému okolí. Oproti americkému landartu nebo některým norským příkladům, které Filip zmiňuje mám v případě české krajiny plné historie a přírody důvěru k neokázalým a hloupě řečeno neuměleckým pracem, preferuji práci s krajinou než její výzdobu, ke které bohužel kvůli své jednoduchosti, evropským penězům a aktivitám četných radnic dochází. Mise umělců je pro mě tedy v podobě aktivismu, očišťování atp. a Filip se v tomto případě na tuto misi vydal.

Největší polemiku bych proto vznesl v případě třetí fáze projektu - objektu vloženého do krajiny a do finálního výstupu projektu zpět v „galerii“. Ani u jedno nemohu dopředu bez shlednutí ohodnotit vnější kvality. Forem dokumentace je mnoho, vedle Filipem zvolených fotografií je to text, kniha, filmový materiál, orální historie atp. V případě objektu si můžu pouze představovat v čem víc může být atraktivní výhled z vytvořeného přístřešku než pohled z běžné cesty. Pro aktivizaci návštěvníků, kteří navíc ušetřili na vstupném, je určitě příjemnější řešení „socha“ než prázdno, zapřičiňuje rozmach místního turismu, obrát k ekologii a návrat k v období komunismu zapomenutým hodnotám. S proměnou společnosti to lze chápat jako místa pro novodobá procesí v krajině. Pro publikum a rychlý efekt je účinnější

viditelné, nejlépe interaktivní dílo. Poučený autor se rozhoduje, zda preferuje realizaci nebo utopickou ideu (jako je třeba gesto prošlapané cestičky). Můj subjektivní vkus by na rozdíl od turistů preferoval pouze gesto nebo vyslovený postoj i vzhledem k minimální ověřené soudobé tradici sochařských realizací v české krajině. Filip se rozhodl jinak, proto bych se ho rád v závěru zeptal, zda si umí představit svůj projekt i bez stavby přístřešku a za jakých okolností by to mělo být. Jednoznačnou součástí práce je volba místa – rodiště autora a ve spojení se zvoleným typem práce – odkrýváním zanesené historie, cesty, jejíž začátek a konec dnes neexistuje a nemá tudíž smysl vytváří silné sdělení. Rád bych se také zeptal na Filipovu Cestičku k domovu, co je v tomto případě metafora domova a cesty a co tyto „těžké“ motivy pro Filipa znamenají?

S ohledem na typ úvahy jsem se vyhnul srovnávacím příkladům „ze světa umění“, kde bych např. uvedl paralely s pionýry amerického landartu, sociální přesahy u prací umělců jako jsou Richard Smithson, Gordon-Matta Clark nebo některých intervencí na Sculpture Project v Munsteru (Althamer, Trockel..). V přesnějším navedení tímto směrem je jistě již ověřenou oporou Filipovi vedoucí jeho práce pan Prof. Ambrúz. Navíc by podobné porovnávání na první pohled působilo jako srovnání více než půlkilometrového Karlova mostu a stejně dlouhé aleje u Stráže nad Nežárkou. Toto bizarní srovnání nás ale při hlubším zamyšlení dovedlo k odpovědi, že obě trasy mají něco společného: bytostnou podstatu své existence, dávnou potřebu pohodlného spojení dvou bodů, která se v čase změnila v nostalgickou úsečku, umožňující výhled na své okolí a zpětně její jádro. Pro prokazatelnou funkčnost, turistickou atraktivitu a dostupnost, které se mostu dostává společné faktory nevnímáme. Filipem vytyčená cesta je ale paradoxně srovnatelná už pro její introvertní vlastnosti a nedostupnost.

Otázky k rozpravě: v textu

Závěrečné hodnocení: prospěl

Návrh klasifikace: A

Posudek vypracoval(a): Dominik Lang

Datum: 6.5.2016